

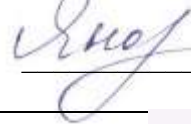

ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА ТЕХНОЛОГІЙ
ІНСТИТУТ УПРАВЛІННЯ, ТЕХНОЛОГІЙ ТА ПРАВА
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ І ТЕХНОЛОГІЙ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ, МАРКЕТИНГУ ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Економіка транспорту

Затверджено:

Протокол засідання кафедри економіки,
маркетингу та бізнес-адміністрування
№ 1 від 26 серпня 2024 р.
Завідувач кафедри ЕМБА

 Вікторія ЯНОВСЬКА

Викладач	ЯНОВСЬКА Вікторія Петрівна Доктор економічних наук, професор	
Посилання профіль викладача на сайті ДУІТ	ЯНОВСЬКА Вікторія Петрівна	
E-mail	v.yanovska@ukr.net	
Факультет, Кафедра	Факультет Управління і технологій Кафедра економіки, маркетингу та бізнес-адміністрування м. Київ, вул. Івана Огієнка, 19, каб. 904 телефон: +38095-837-60-12	
Консультації	Кожен понеділок та середа з 10 до 12 м. Київ, вул. Івана Огієнка, 19, каб. 904 або в Google Meet	
Офіційна назва освітньої програми	Фінанси, банківська справа та страхування	
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	
Галузь знань, спеціальність	07 «Управління та адміністрування» 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»	
Статус дисципліни (обов'язкова, вибіркова)	вибіркова компонента	
Курс/ Семестр викладання	2/3 (повна форма навчання) 1/1 (скорочена форма навчання)	
Обсяг дисципліни	4 кредити ECTS / 120 загальна кількість годин	
Види та кількість аудиторних занять	Лекції – 20 годин/4 годин Практичні заняття – 10 години/4 години	

Локація та матеріально-технічне забезпечення	Аудиторія згідно з розкладом. Мультимедійний проєктор, мережа Інтернет.
Мова викладання	Українська
Мета вивчення дисципліни	Формування у здобувачів системи вмінь та навичок практичної роботи щодо методів організації ефективного господарювання на рівні підприємства; розвиток здатностей самостійно мислити, приймати управлінські рішення, виконувати комплексні економічні розрахунки для ефективного здійснення господарської діяльності на рівні підприємств
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.
Загальні компетентності	ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК15 Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності
Спеціальні (фахові) компетентності	СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища. СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування). СК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність. СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення. СК13 Здатність до управління доходами й витратами суб'єктів господарювання, уміння управляти грошовими потоками на підприємстві.
Програмні результати навчання	ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем. ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування). ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію. ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем. ПР18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

	<p>ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.</p> <p>ПР24. Володіти методами оцінки ефективності інноваційно-інвестиційних проєктів.</p> <p>ПР25. Розробляти ефективну фінансову, в тому числі й інноваційно-інвестиційну політику на підприємстві.</p> <p>ПР26. Аналізувати об'єктивні закономірності формування економічних зв'язків з урахуванням певних інтересів суб'єктів господарювання.</p>
--	--

ЧОМУ ВАЖЛИВИЙ КУРС:

Курс «Економіка транспорту» є ключовим для розуміння принципів функціонування транспортної галузі, управління ресурсами, оптимізації логістичних процесів і стратегічного планування у сфері перевезень. Він забезпечує ґрунтовну підготовку у сфері фінансово-економічного аналізу транспортних систем, управління витратами, тарифоутворення, оцінки ефективності інфраструктурних проєктів і розвитку конкурентних стратегій. Транспортна галузь розглядається як складна соціально-економічна система, що впливає на ринки товарів і послуг, мобільність населення, міжнародну торгівлю та економічну інтеграцію. Охоплюючи сучасні тенденції (цифровізація, автоматизація, екологічна стійкість, розумна мобільність), курс формує стратегічне бачення розвитку транспортного сектору, надає знання і практичні інструменти для ефективного управління транспортними процесами та розробки рішень, що підвищують конкурентоспроможність галузі та її адаптацію до глобальних викликів.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ

Змістовий модуль 1 «Транспорт як галузь національної економіки»

Тема 1 Місце та роль транспорту у структурі національної економіки

Сфери та галузі національної економіки. Структура економіки за видами економічної діяльності. Транспорт у системі суспільного виробництва. Місце та роль транспорту у структурі національної економіки. Значення транспорту, для глобального, національного та місцевого економічного розвитку.

Тема 2 Ринок транспортно-логістичних послуг

Конкурентне середовище. Структура ринку транспортно-логістичних послуг. Моделі ринків на транспорті. Поняття транспортної системи, транспортно-дорожнього комплексу та продукції транспорту. Транспорт і ланцюги створення вартості. Роль і види транспорту загального користування. Логістика та розподіл транспортних потоків. Комплексний розвиток видів транспорту. Основні показники економічної діяльності транспорту.

Тема 3 Результати економічної діяльності на ринку транспортно-логістичних послуг

Економіка вантажних перевезень. Сегменти ринку транспортно-логістичних послуг в сфері вантажних перевезень. Моделі управління ланцюгами постачання. Логістичні, експедиторські, транспортні компанії. Ефективність логістики. Економіка пасажирських перевезень. Сегменти ринку транспортно-логістичних послуг в сфері перевезення пасажирів. Моделі транспортного обслуговування. Логістика спільного використання транспортних засобів. Сервіси. Стала мобільність.

Тема 4 Економіка вантажних і пасажирських перевезень

Транспортно-логістичний сектор економіки. Сегменти ринку транспортно-логістичних послуг. Моделі управління ланцюгами постачання. Логістичні, експедиторські, транспортні компанії. Ефективність логістики. Сегменти ринку транспортно-логістичних послуг в сфері перевезення пасажирів. Моделі транспортного обслуговування. Логістика спільного використання транспортних засобів. Сервіси замовлення поїздок. Стала мобільність.

Змістовий модуль 2 «Функціонування і розвиток транспорту»

Тема 5 Підприємство транспорту як суб'єкт господарювання

Класифікація підприємств. Організаційно-правові форми господарювання. Організаційні форми та процеси взаємодії підприємства транспорту. Порядок утворення та ліквідації підприємства.

Тема 6 Економічні ресурси підприємства транспорту

Основні засоби підприємства транспорту. Основні засоби, їх структура та класифікація. Вартість основних засобів. Зношування основних засобів. Амортизація основних засобів: поняття та способи нарахування. Показники стану та ефективності використання основних засобів. Оборотні засоби підприємства транспорту. Склад, структура та класифікація оборотних засобів. Кругообіг оборотних засобів. Показники оборотності, стану та ефективності використання оборотних засобів. Методи визначення потреби у оборотних засобах. Трудові ресурси підприємства транспорту. Персонал підприємства. Особливості організації та нормування праці на підприємстві. Показники ефективності використання трудових ресурсів. Заробітна плата. Форми та системи оплати праці на підприємстві транспорту.

Тема 7 Фінансові результати підприємства транспорту.

Сутність і класифікація витрат. Поняття та види собівартості. Методи розрахунку собівартості перевезень. Доходи підприємства транспорту. Особливості ціноутворення на транспорті. Тарифи на транспортно-логістичні послуги. Прибуток та рентабельність підприємства транспорту. Фінансовий стан підприємства транспорту. Система показників фінансового стану.

Тема 8 Інноваційно-інвестиційний розвиток транспорту

Нематеріальні ресурси та нематеріальні активи підприємства транспорту. Інтелектуальна власність. Об'єкти інтелектуальної власності. Вартісна оцінка нематеріальних активів: стандарти, методи. Інновації: поняття, класифікація інновацій. Характеристика інноваційних процесів. Життєвий цикл інновацій. Роль інвестицій в інноваційному розвитку. Фінансове забезпечення інновацій. Характеристика інвестиційних процесів. Поняття та види інвестиційних рішень та проєктів. Техніко-економічне обґрунтування.

Тема 9 Європейська інтеграція та економічний розвиток

Євроінтеграційні засади економічного розвитку України. Транс'європейська транспортна мережа. Структура мережі. Коридори базової мережі та горизонтальні пріоритети. Законодавство та дії, пов'язані з TEN-T. Сталий транспорт. Зелена угода. Сталий розвиток різних видів транспорту. Інтерналізація транспортних зовнішніх витрат. Оцінка зовнішніх витрат.

Практичні заняття курсу передбачають виконання практичних задач, ситуаційних, тестових та інших завдань, опитування та дискусії за темами, короткі виступи та презентації з тематики дисципліни.

ОЦІНЮВАННЯ

Форми поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль – 100 балів
КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру.	

Відвідування лекцій:

За відвідування кожної лекції нараховується 1 бали. Максимальна сума становить 12 балів.

Практичні заняття:

Оцінюються за виконанням практичних робіт та інших завдань та активністю здобувачів вищої освіти на заняттях, їх відповідями, доповідями та ступенем залученості у дискусії (до 6 балів за практичне заняття). Максимальна сума становить 12 балів.

Самостійна робота

Написання та захист на практичному занятті реферату (тематика погоджується із викладачем курсу) у вигляді доповіді та/або презентації оцінюються, участь у наукових конференціях, семінарах, круглих столах, студентських олімпіадах та конкурсах до 10 балів.

Додаткові бали до поточного контролю здобувач освіти може отримати, пройшовши навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах предмету вивчення дисципліни та пройшовши процедуру визнання згідно [Положення про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами вищої освіти ДУІТ](#).

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS			
Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.
82-89	Добре («зараховано»)	B	«Дуже добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального, робота з двома – трьома незначними помилками
75-81		C	«Добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота з декількома незначними помилками, або з однією – двома значними помилками
64-74	Задовільно («зараховано»)	D	«Задовільно» - теоретичний зміст курсу освоєний не повністю, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, містять помилки, робота з трьома значними помилками
60-63		E	«Достатньо» - теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального, робота, що задовольняє мінімум критеріїв оцінки
35-59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота що потребує доробки

0-34		F	«Безумовно незадовільно» теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значимого підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки
------	--	---	---

ІНФОРМАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Методичне забезпечення:

1. Робоча програма навчальної дисципліни.
2. Силабус навчальної дисципліни.
3. Конспект лекцій.
4. [Google Classroom «Економіка підприємства»](#).
5. [Електронні ресурси бібліотеки ДУІТ](#).

Список рекомендованої літератури

1. Економіка підприємства: підручник у 3 т. за ред. А. В. Непрана, І. Ю. Шевченко, Харків. нац. автомоб.-дор. ун-т. Харків : Вид-во Іванченка І. С., 2024. Т. 1. 537 с.
2. Ковальська Л.Л., Кривов'язюк І.В. Економіка підприємства: підручник. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2020. 620 с.
3. Лисак О.І., Андрєєва Л.О., Болтянська Л.О. Економіка підприємства: навчальний посібник. Мелітополь: Люкс, 2020. 272 с.
4. Економіка підприємства: навчальний посібник. С.М. Рогач, Н.М. Суліма, Л.М. Степасюк та ін. 2-ге вид. К. : «ЦП «КОМПРИНТ». 2018. 392 с.
5. Романченко Н.В., Кожемякіна Т.В., Пічик К.В. Економіка підприємства: навчальний посібник. Київ: НАУКМА, 2018. 343 с.
6. Яркіна Н.М. Економіка підприємства: навчальний посібник. Вид. 2-ге перероб. і доп. Київ: Видавництво Ліра-К, 2017. 600 с.
7. Бойчик І.М. Економіка підприємства: підручник. Київ: Кондор -Видавництво, 2016. 378 с.
8. Економіка підприємства: навч. посіб. І. М. Посохов, В. Г. Дюжев, С. В. Сусліков, К. О. Тимофєєва. М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т. «Харків. Політехн. ін-т». Харків: НТУ «ХПІ», 2016. 380 с.
9. Посохов І.М., Дюжев В.Г., Сусліков С.В., Тимофєєва К.О. Економіка підприємства: навчальний посібник. Харків, 2016. 380 с.
10. Лойко В.В., Макаровська Т.П. Економіка підприємства: навчальний посібник. Київ: КНУТД, 2015. 267 с.
11. Іванілов О.С. Економіка підприємства: підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2009. 728 с.

Додаткова інформація

Детальнішу інформацію щодо методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи та повного списку літератури наведено у Робочій програмі навчальної дисципліни

Щодо академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів ДУІТ:

[Кодекс академічної доброчесності Державного університету інфраструктури та технологій](#)
[Положення про систему забезпечення академічної доброчесності у Державному університеті та технологій](#)

[Положення про Комісію з академічної доброчесності у ДУІТ та Комісію з етики та](#)

управління конфліктами у сфері академічної доброчесності у ДУІТ

Порушення Кодексу академічної доброчесності ДУІТ є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним.

Списування під час контрольних заходів заборонені.

Усі письмові роботи, виконані в електронному вигляді (реферати), перевіряються на наявність плагіату згідно з Положенням про порядок перевірки навчальних, кваліфікаційних, науково-методичних наукових та інших робіт на наявність ознак академічного плагіату у ДУІТ. У випадках виявлення порушення – реагування відповідно до Кодексу академічної доброчесності ДУІТ.

Щодо відвідування

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування, індивідуальний графік) навчання може відбуватися в онлайн (або змішаній) формі за погодженням із деканом факультету.

Неформальна освіта

Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами вищої освіти ДУІТ».